

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

כ"ח ניסן

שיחות קודש
מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שני אורסא הן
מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש לבריאה
ה' תהא שנת סגולות המשיח
שנת הק"ד לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שיחת אור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן ה'תנש"א

– לאחרי תפלת ערבית –

נפלאות" [אל"ף (ר"ת, "אראנו") לפני הנו"ן (ר"ת, "נפלאות") – כלשון הכתוב: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"], ושניהם גם יחד.

וההסברה בה:

"נפלאות" (כשלעצמם) – יכולים להיות גם באופן שאינם נראים בגלוי, כמאמרז"ל: "ישנם נסים ש,אפילו בעל הנס (ועאכו"כ אחרים) אינו מכיר בניסו", ועד"ו בנוגע ל"נפלאות" שלמעלה מ"נסים". ואדרבה: יתכן שלא יראו ה"נפלאות" מצד גודל מעלתם (למעלה מנסים) – כמ"ש: "לעושה נפלאות גדולות לבדו", שלהיותם "נפלאות גדולות", לכן, "הוא לבדו יודע שהוא נס, אבל בעל הנס אינו מכיר בניסו"⁵.

וההוספה ד"אראנו" – שה"נפלאות" נראים בגלוי בראי' מוחשית לעיני בשר ("אראנו" כפשוטו), כיון שהקב"ה מראה ה"נפלאות" ("אראנו"), כלומר, ראיית הנפלאות היא (לא בגלל שאינם "נפלאות גדולות" ח"ו, אלא) בגלל ההשתדלות וההתעסקות דהקב"ה בכבודו ובעצמו שבכחו וביכולתו להראות גם "נפלאות גדולות" ש,הוא לבדו יודע שהוא נס".

ויש להוסיף ע"פ הדיקו בלשון הכתוב "אראנו (נפלאות)", בלשון נסתר, ולא בלשון נוכח ("אראנו")⁶ – שמורה על דרגא נעלית יותר באלקות שהיא באופן

א. בעמדנו ב"יום זכאי" (בכלל, ובפרט) בנוגע להענין הכי עיקרי דגאולה האמיתית והשלימה,

– מצד כו"כ ענינים: כללות השנה, כללות החודש וכללות השבוע, וגם היום הפרטי בחודש והיום הפרטי בשבוע, כולל ובמיוחד מצד ענינו של היום והשבוע בספירת העומר, "מצוה: למימני יומי ומצוה למימני שבועי"⁷ –

יש לעורר ולהזכיר ולהדגיש עוד הפעם ע"ד גמר ושלמות מעשינו ועבודתנו להבאת הגאולה האמיתית והשלימה, כדלקמן.

ב. ובהקדם הזכרת מעלת הזמן ("יום זכאי") בשייכות להגאולה, ולכל לראש – מצד כללות השנה:

דובר כמ"פ במשך השנה ע"ד הר"ת דהשנה כפי שנקבע ונקרא בפי בני: "הי' תהא שנת נפלאות אראנו" [נו"ן (ר"ת "נפלאות") לפני האל"ף (ר"ת, "אראנו") – כבכתיבת זמני שטרות שצריכים לכתוב העשיריות (נו"ן) לפני היחידות: (אל"ף)], או "הי' תהא שנת אראנו

(1) ראה תענית כט, א. ערכין יא, ב. וראה גם פרשי"ע עה"ת בהעלותך ט, ז. תצא כב, ח.

(2) מנחות סו, א.

(3) ויש לומר, שמצד החשיבות המיוחדת ד"ומי" ו"שבועי" בנוגע לספירת העומר, נוסף הדגשה יתירה גם בכללות ענינו של היום והשבוע (מצד הבריאה). ובפרט בקביעות שנה זו שפסח חל בשבת, והתחלת ספירת העומר במוצאי שבת, שאו השבתות הן תמימות כימי בראשית (כדלקמן ס"ה), שבזה מודגשת ההשפעה ההדדית שבין ימי ספה"ע וימי בראשית (כמדובר בארוכה בהתוועדות דאחש"פ (סה"ש תנש"א ח"א ע' 447 (לעיל ע' 66) ואילך)).

(4) ראה שו"ע אה"ע סקכ"ו ס"ה ובנ"כ.

(5) מיכה ז, טו.

(6) נדה לא, א.

(7) תהלים קלו, ד.

(8) פרשי" נדה שם.

(9) "אין מקרא יוצא מידי פשוטו" (שבת סג, א. וש"נ).

(10) ראה זח"ב נד, סע"א: "אראך מבעי לי".

האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.
ג. ובשנה זו עצמה - נוסף עוד יותר מצד כללות החודש והיום בחודש, כללות השבוע והיום בשבוע:

חודש ניסן הוא „חודש של גאולה“¹³, שבו היתה היציאה (גאולה) ממצרים („ימי צאתך מארץ מצרים“), ובו תהי' הגאולה העתידה („אראנו נפלאות“), כמארזו¹⁴ „בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל“.

ובחודש ניסן עצמו - הלילה (שבאמצע) ומחבר יום כ"ז ניסן ויום כ"ח ניסן:

כ"ז (ניסן) - אותיות „זך“ (ע"ד „שמן זית זך“¹⁵), מלשון בהירות - מורה ומדגיש הגילוי („אראנו“), ד„ניסן“ (גאולה).

ויש להוסיף בנוגע למעלת מספר כ"ז - ט' פעמים ג', היינו, שענינו של ניסן (גאולה) הוא באופן של שילוש משולש ד„חזקה“ („בתלת זימני הוי חזקה“¹⁶), ג' פעמים ג' - ג' פעמים, ע"ד המדובר כמ"פ בנוגע לכללות השנה (שמודגש בה ענין הגאולה), שהתחלתה וראשיתה בג' ימים רצופים של קדושה, שתזוורים ונשנים (בחו"ל) ג' פעמים (בר"ה, בסוכות, ובשמע"צ ושמח"ת).

וכ"ח (ניסן) - אותיות „כח“ - מורה ומדגיש החוזק והתוקף דניסן (גאולה), כולל ובמיוחד - בפשטות - (נתינת) ה„כח“ להבאת הגאולה בפועל ממש.

והוספה יתירה - מצד ענינו של כללות השבוע והיום בשבוע:

נסתר. וכיון שראיית הנפלאות היא מצד דרגא נעלית יותר באלקות, „אראנו“ דייקא, באים גם ה„נפלאות גדולות“ ש„הוא לבדו יודע שהוא נס“ בראי' מוחשית לעיני בשריו.

ובזה גופא - ב' סדרים: הסדר מצד מציאות העולם (כתיבת שטרות) - „נפלאות אראנו“ - כי, מצד מציאות העולם (מלמטה למעלה) ה"ז „נפלאות“ שלמעלה מגילוי, והתגלותם היא ע"י פעולה מיוחדת ד„אראנו“. והסדר מצד התורה (לשון הכתוב) - „אראנו נפלאות“ - שמלכתחילה ישנו הגילוי („אראנו“), ד„נפלאות“ שלמעלה מגדרי העולם (מלמעלה למטה).

ויש בזה מה שאין בזה: ב„אראנו נפלאות“ (מלמעלה למטה) - מתגלית דרגא נעלית יותר באלקות, אבל הגילוי הוא (בעיקר) מלמעלה, ולא מצד גדרי התחתון (עולם); וב„נפלאות אראנו“ - ה"ז מצד גדרי התחתון, אבל לא מתגלית דרגת האלקות שלמעלה לגמרי מהעולם.

והשלימות האמיתית היא בצירוף שניהם גם יחד („נפלאות אראנו“ ו„אראנו נפלאות“) - שמתגלית דרגת האלקות שלמעלה לגמרי מהעולם, וביחד עם זה, נמשכת וחודרת ונעשית מצד גדרי העולם.

ולכל לראש ובעיקר - התגלות הנפלאות שאודותם מדובר בכתוב - „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“, התגלות הנפלאות¹² דגאולה

(11) להעיר מהמבואר באוה"ת (נ"ך עה"פ ע' תפז). ובארוכה ביהל אור ס"ע קנג ואילך) השייכות ד„אראנו נפלאות“ ל„נפלאות גדולות לבדו“ עיי"ש.

(12) „נפלאות“ - גם בערך להנסיים ונפלאות דיצי"מ (ראה אוה"ת נ"ך שם. וש"נ).

(13) שמו"ר פט"ו, יא.

(14) ר"ה יא, רע"א. שמו"ר שם.

(15) ר"פ תצוה. אמור כד, ב.

(16) ב"מ ק, ריש ע"ב. וש"נ.

לוחות אחרונות)²⁴, ששלמותו בהגאולה העתידה שאז יהיו הנישואין דכנס"י והקב"ה²⁵.

וממנו באים לראש חודש, מולד הלבנה, ודוגמתו בישראל (שדומין ללבנה ומונין ללבנה²⁶) - „שהם עתידיים להתחדש כמותה"²⁷, בהגאולה העתידה. ובנדוד"ד שר"ח הוא ב' ימים - באים מיום ראשון דר"ח ליום שני דר"ח (שבו מתחיל מנין ימי החודש)²⁸, שבוה מודגש ענין הגאולה שבר"ח באופן כפול²⁹.

ומעלה יתירה בקביעות שנה זו שערב ראש חודש חל ביום השבת³⁰:

כשערב ר"ח חל בשבת - מקדימים הענינים ד, „יום כיפור קטן" (ששייכים לערב ר"ח) להימים שלפני השבת³¹ (כיון שביום השבת אין אומרים תחנון), וביום השבת, ערב ר"ח ממש, ישנה רק עבודה של שמחה - „וביום שמחתכם אלו השבתות"³².

ועוד ועיקר: כשערב ר"ח חל בשבת מודגש בו ענין הגאולה גם מצד ענינו של יום השבת - מעין ודוגמת „יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"³³.

(24) תענית כו, ב ובפרש"י. שם ל, ב.

(25) שמו"ר ספט"ו.

(26) ראה סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך.

(27) נוסח קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).

(28) שהרי יום א' דר"ח נמנה ליום הל' החודש שלפניו (שו"ע אה"ע סקכ"ו ס"ו).

(29) ולהעיר ש, כפל"ש עצמו שייך לגאולה (ראה פרד"א פמ"ח. ועוד. ד"ה לך לך תרכ"ו. תר"ל).

(30) כמודגש בהפטורת היום - „מחר חודש".

(31) להעיר מהשקוט בנוגע לדחיית היום כיפור קטן" ליום חמישי (ראה פר"ח שבעה ע"ג).

- ובוה מודגשת יותר השייכות דערב ר"ח ליום זה.

(32) ספרי בעלותך יו"ד, יו"ד.

(33) תמיד בסופה.

כללות השבוע - פרשת שמיני¹⁷, ש, „שמיני" קשור עם ענין הגאולה¹⁸. ובשבוע דפרשת שמיני עצמו - השבוע השלישי דפרשת שמיני, „חזקה" בהענין ד, „שמיני".

והיום בשבוע - ערב שבת¹⁹ שבו קורין פרשת שמיני כולה, ובקביעות שנה זו קורין „ויהי ביום השמיני" בפעם השמינית - שמיני שבשמיני (גאולה שבגאולה - תכלית השלימות בגאולה).

ד. ויש להוסיף במעלת היום - מצד הקשר והשייכות להימים הבאים²¹:

מכ"ח ניסן באים לכ"ט ניסן - ערב ראש חודש (אייר²²), שנקרא „יום כיפור קטן"²³ - מעין ודוגמת ענינו של יוהכ"פ, „יום חתונתו" (יום הכיפורים שניתנו בו

(17) בחו"ל (המקום שבו נמצאים לעת-עתה (בזמן הגלות) רוב מנין רוב בנין דבנ"ס). ובאה"ק - בשבוע שמתברך מפרשת שמיני.

(18) כמארז"ל (ערכין יג, ב) „כינור . . של ימות המשיח שמונה".

(19) להעיר, שבשעור חומש דיום הששי מדובר אודות ד' החיות טמאות שרומזים לד' מלכיות (גלויות) שיתבלו בגאולה העתידה (ראה ויק"ר סוף פרשתנו).

(20) ביום השבת - בציבור, ובערב שבת - ביחיד, שנים מקרא ואחד תרגום (טושו"ע ואדה"ז או"ח סרפ"ה). ולהעיר, שמנהג נשיאי חב"ד להתחיל שמו"ת (פרשה או שנים) בליל ששי (היום יום' ד' תבת).

(21) ובהדגשה יתירה בנדוד"ד מצד ימי השבוע - ששבת שייך לערב שבת „מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת", והימים שלאחרי השבת שייכים לשבת, ובמילא גם לערב שבת.

(22) ר"ת אברהם יצחק יעקב ורחל (מאו"א א, פד, ועוד) - ד' רגלי המרכבה, שבוה מודגש במיוחד העילוי דרגל הרביעי (המרכבה), שקשור עם דוד (וח"א רמח"ב. ועוד) - דוד מלכא משיחא.

(23) פר"ח לאו"ח סתי"ו (מהרמ"ק). של"ה (קכ, ב. קעט, א. ועוד). יעב"ץ בסידורו. ועוד. וראה

אוה"ת בא' ע' רנג. וראה גם נ"כ האו"ח שם.

מאתי תצא"³⁹.

ובהדגשה יתירה בקביעות שנה זו שפסח חל בשבת - כדאיאת במדרש⁴⁰ „שבע שבתות תמימות תהיינה, אימתי הן תמימות. . . כשיבוא פסח בשבת ויתחילו לספור במוצאי שבת, שאז השבתות הן תמימות“, „שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת“⁴¹, היינו, שהענין ד„תמימות“ הוא בשלימות נעלית יותר⁴², תמימות שבתמימות - גם ענין הגאולה שבימי הספירה הוא בשלימות נעלית יותר.

ומעלה מיוחדת בהספירה הפרטית דימים אלה⁴³:

בנוגע לספירת הימים - באים מהספירה דיום י"ב לעומר (כ"ז ניסן), כנגד י"ב שבטים (השלימות דכלל ישראל שתהי' בהגאולה העתידה), להספירה דיום י"ג לעומר (כ"ח ניסן), הגימטריא ד„אחד“⁴⁴ („ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד“⁴⁵), וממנו באים להספירה דיום י"ד לעומר (ערב ר"ח), שרומז לג' הידות⁴⁶

ומיום ב' (דראש חודש, א' אייר, באים לב' אייר - יום הולדתו של אדמו"ר מהר"ש:

מקובל אצל חסידים הפתגם ע"ד מעלת יום הולדתו בספירת „תפארת שבתפארת“³⁴. וענין זה קשור גם עם הנהגתו המיוחדת באופן ד„לכתחילה אריבער“, כפתגמו המפורסם³⁵: „די וועלט זאגט אז ווען מען קען ניט ארונטער גייט מען אריבער, און איך זאג אז מ'דארף לכתחילה אריבער“ (העולם סבור שכשאי אפשר ללכת מלמטה הולכים מלמעלה, ואני סבור - אומר ומורה אדמו"ר מהר"ש - שמלכתחילה צריך ללכת מלמעלה).

וע"פ הסדר ד„לכתחילה אריבער“ - ה"ז פועל גם מלמפרע, היינו, שכל הענינים הדימים שלפנ"ז (החל מיום כ"ז ניסן) נעשים „מלכתחילה אריבער“ ובאופן ד„תפארת שבתפארת“.

ה. ומעלה נוספת - מצד ימי הספירה:

התוכן דימי הספירה, הימים שבין חג הפסח („זמן חירותנו“) לחג השבועות („זמן מתן תורתנו“), יציאת מצרים בשביל קבלת התורה, הוא - היציאה מהגלות³⁶ אל (הגאולה, שאז תהי') השלימות דמתן-תורה³⁷, „תורה חדשה“³⁸

(34) „היום יום“ ב' אייר. ובכ"מ.

(35) „אג"ק אדמו"ר מהר"ש ח"א ע' תריו. ועוד.

(36) ש„כל המלכות (גלויות) נקרא ע"ש מצרים כו"י וויק"ר שבערה (19).

(37) להעיר, שבמתן-תורה (ביום החמישים לספ"ה) מתגלה שער הנו"ן (ראה לקו"ת במדבר יו"ד, ד ואילך. ובכ"מ), ר"ת „נפלאות“, ורומז לנו"ן פלאות (זח"א רסא, ריש ע"ב).

(38) וכיון ש„אסתכל באורייתא וברא עלמא“ (זח"ב קסא, ריש ע"ב. ועוד), ה"ז פועל גם

בהעולם - „השמים החדשים והארץ החדשה“ (ישעי' 50, כב), ועאכו"כ החידוש בישראל (שבשבילים נברא העולם) - „כן יעמוד ורעם ושמים“ (ישעי' 50, וראה לקו"ת בסופו).

(39) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(40) פסדר"כ פ"ח. פס"ר פ"ה. קה"ר פ"א, ג. ראב"ן ספ"ו. ראב"ה פסחים סתקכ"ו. רוקח סרצ"ה (הובא בכ"כ לקה"ר שם).

(41) פרש"י מנחות סה, ריש ע"ב.

(42) ראה לקו"ש חכ"ב ע' 145.

(43) להעיר, שבשיעור הרמב"ם דערב שבת לומדים דיני ספ"ה (הל' תמידין מוספין ספ"ו).

(44) להעיר, ש„יבא (שילה)“ - ביאת משיח - בגימטריא „אחד“, שיחת אחש"פ תרצ"ט (סה"ש תרצ"ט ע' 329). נת' בשיחת אחש"פ תשכ"ט (לקו"ש ח"א ע' 88).

(45) זכרי' יד, ט.

(46) ראה לקו"ת נשא כא, ב ואילך. ובכ"מ.

עדיין בגלות, ועוד ועיקר - בגלות פנימי בעניני עבודת השם.

הדבר היחידי שיכולני לעשות - למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכלתכם - ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון - להביא בפועל את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!

ויה"ר שסוכ"ס ימצאו עשרה מישראל ש"יתעקשו" שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה, ובודאי יפעלו אצל הקב"ה - כמ"ש⁵² "כי עם קשה עורף הוא (למעליותא⁵³, ולכן) וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו" - להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש⁵⁴.

ז. וכדי למהר ולרוץ עוד יותר ע"י הפעולה שלי - אוסיף ואתן לכאו"א מכם שליחות מצוה ליתן לצדקה, וגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה⁵⁵.

ואני את שלי עשיתי, ומכאן ולהבא תעשו אתם כל אשר ביכלתכם.

ויה"ר שימצא מכם אחד, שנים, שלשה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות, ועוד והוא העיקר - שיפעלו שתהי' הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב.

„חזקה" בענין ה"יד", „בחזק יד"⁴⁷ - „יד חזקה"⁴⁸, „יד רמה"⁴⁹, „יד הגדולה"⁵⁰ (שנאמרו בנוגע להגאולה ממצרים), וממנו באים להספירה דיום ט"ו לעומר, שרומזו ושייך לשלימות הלבנה „קיימא סיהרא באשלמותא"⁵¹), ודוגמתו בישראל שעתידיים להתחדש כמותה (כנ"ל ס"ד).

ו. ע"פ האמור לעיל ע"ד הדגשת ענין הגאולה (במיוחד) בזמן זה - מתעוררת תמיהה הכי גדולה: היתכן שמבלי הבט על כל הענינים - עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש?!... דבר שאינו מובן כלל וכלל!

ותמיהה נוספת - שמתאספים עשרה (וכו"כ עשירות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואעפ"כ, אינם מרעישים לפעול ביאת המשיח תיכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא ליצולן, שמישיח לא יבוא בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא ליצולן!!

גם כשצועקים „עד מתי" - ה"ז מפני הציווי כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים יצועקים באמת, בודאי ובודאי שמישיח כבר הי' בא!!

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בנ"י ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחר שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל, והראי', שנמצאים

(52) תשא לר, ט.

(53) ראה שמו"ר ספמ"ב. הובא בתו"א מג"א קכג, סע"ב. לקו"ת בלק סז, ד.
(54) להעיר, שהפסוק „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" הוא תשובת הקב"ה לתפלת הנביא על הגאולה (רד"ק ומצוד"ע"פ).
(55) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.

(47) בא יג, ג. יד. טז.

(48) שם, ט.

(49) בשלח יד, ה.

(50) שם, לא.

(51) זהר ח"א קנ, רע"א. ח"ב פה, רע"א. ועוד.

וראה שמו"ר פט"ו, כו.

לזכות

הוד כבוד קדושת

אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח שי' לעולם ועד

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים

בלי הפסק בינתיים

ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,

חסידיו ומכלל ישראל,

וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,

ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א

קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,

והעיקר תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

